

## ОПШТИ И МЕТОДИЧКИ ПОДАЦИ

Назив школе:	ОШ „Михајло Пупин“ Земун
Предавач:	Горица Његовановић
Наставни предмет:	Природа и друштво
Наставна тема:	Освајање Балкана
Циљ наставне теме:	Упознавање ученика са значајним догађајима у Србији после Косовске битке
Наставна јединица:	Београд некад и сад
Задаци часа:	
– Образовни:	<ul style="list-style-type: none"><li>– Усвајање знања о начину живота људи у доба деспота Стефана, о оружју ратника, одевању, изгледу града, образовању и поређење са данашњим временом;</li><li>– Стварање што објективније слике о догађајима из прошлости коришћењем различитих извора (текст, слика, видео презентација).</li></ul>
– Функционални:	<ul style="list-style-type: none"><li>– Оспособљавање ученика за повезивање и упоређивање начина живота људи некад и данас.</li><li>– Оспособљавање ученика за самостално учење;</li><li>– Развијање критичког мишљења.</li></ul>
– Васпитни:	<ul style="list-style-type: none"><li>– Развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање прошлости нашег народа;</li><li>– Развијање осећаја националне припадности и потребе за очувањем националног идентитета;</li><li>– Развој сарадње, тимског рада, интерактивног односа ученик – ученик и ученик – наставник;</li></ul>

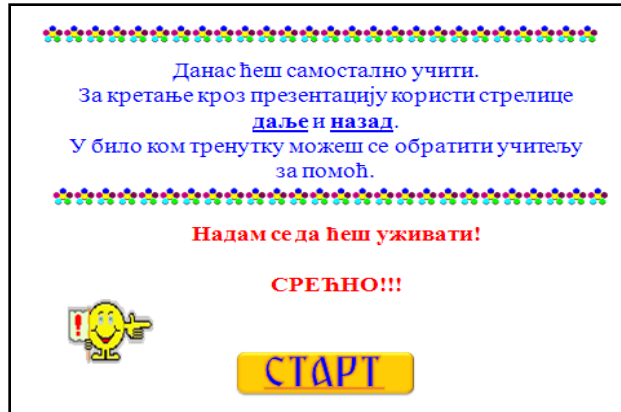
	<ul style="list-style-type: none"> <li>– Развијање толеранције и уважавања мишљења других;</li> <li>– Богаћење активног речника ученика.</li> </ul>
Тип часа:	Обрада и утврђивање
Наставне методе:	Метода демонстрације, метода разговора, метода рада на тексту, метода усменог излагања, метода посматрања
Наставна средства:	Едукативни филмови, програмирани материјал за ученике, Power Point едукативна игра асоцијација, и занимљиви задаци, пазл слагалица
Примењене иновације:	Гледање филма, коришћење компјутера, телевизора у наставном раду, групни облик рада
Корелација:	Српски језик, ликовна култура
Облици рада:	Фронтални, индивидуални (рад у пару, групи), програмирана настава
Наставни објекат:	Дигитална учионица/ Учионица

## РАЗРАДА И ТОК ЧАСА

### УВОДНИ ДЕО ЧАСА

#### *Покретање презентације*

Ученици се на почетку часа упознају са елементима и основним алатима презентације. Самостално покрећу презентацију. (Слика 1)



(Слика 1)

### Слагање слагалице

Прво што раде јесте пазл слагалица коју треба да склопе. Када то ураде добиће лик деспота Стефана Лазаревића. Ова активност високо подиже мотивисаност код ученика. Они кроз ову игру развијају способност опажања.

\*У учионици са једним компјутером ученици су подељени у групе. Слагалица се одштампа и ученици групно слажу делове. (Слика 2 и 3)



(Слика 2)



(Слика 3)

Када сви ученици заврше са радом, кроз разговор обнављамо оно што већ знају о њему. Чији је био син? Колико година је имао када је дошао на власт? Ко му је помагао током владавине? Зашто је значајан за Београд?

### *Гледање филма 1*

Ученицима кажемо да ће сада погледати један филм који говори о Београду у време деспота Стефана. Потребно је да га пажљиво погледате. Ученицима се на видео биму пушта филм. (Слика 4)

\*На исти начин ради се и у учионици са једним компјутером.



(Слика 4)

### *Разговор о филму*

Након гледања филма и психолошке паузе, ученицима постављам следећа питања:

- Како вам се допао филм? Зашто?

## ЦЕНТРАЛНИ ДЕО ЧАСА

*Најава наставне јединице*

*Рад ученика на  
програмираном материјалу  
(Рад ученика по групама)*

- О чему филм говори?
- Шта је на вас оставило најјачи утисак?

Кажемо ученицима да ћемо се на овом часу бавити животом људи у доба деспота Стефана и упоређивати са данашњим начином живота људи. Такође, видећемо и како се сам изглед града мењао.

Ученици покрећу следећи слајд. Самостално уче и крећу се кроз презентацију. (Слика 5) Дајемо кратка објашњења ученицима. Кажемо им да је потребно да прочитају сва поља. Редослед могу да бирају сами.



(Слика 5)

Свако поље има две целине некад и сад. (Слика 6 и 7)





(Слика 6 и 7)

После сваке целине ученик се враћа на почетни слајд и бира друго поље.

За време рада учитељ обилази ученике даје има додатна објашњења, ослушкује њихове импресије, пружа помоћ. Ученици раде својим темпом, према интересовањима и способностима.

\*У учионици са једним компјутером ученици раде у четири групе. Свака група има једну област о којој говори. На хамер папиру који су добили треба да представе одређени део живота људи некада и сада. На клупама се налази материјал за рад, илустрације и све што им је потребно.

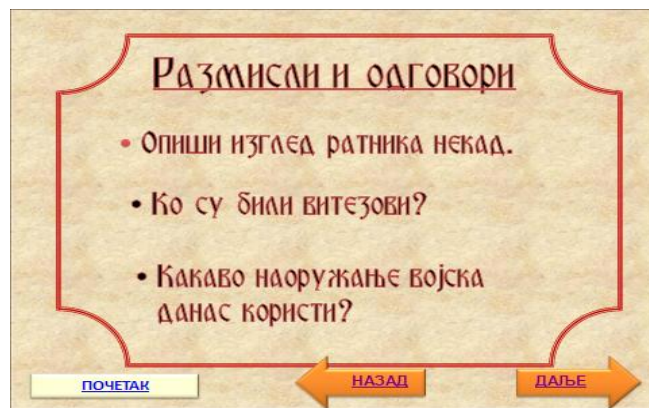
Ученицима скрећемо пажњу да је јако битно да сви чланови групе раде и учествују. Током рада, ученике обилазимо, помажемо им, дајемо упутства и подстичемо на рад.

1. група- Војска некад и сад
2. група- Одевање некад и сад
3. група- Образовање и писменост некад и сад
4. група- Изглед града некад и сад.

*Повратна информација  
(Извештавање група)*

Када ученици заврше са учењем знање се проверава кроз разговор. На видео биму се појављују по три питања за свако поље. (Слика 8) Учитељ додатним питањима усмерава разговор и проверава колико и како су ученици схватили презентовано. Овај део часа може се организовати и као квиз и ученици поделити у групе. Међутим, овде смо мислили да је целисходније разговором са ученицима чути њихове импресије и подстицати их на постављање питања.

\*У учионици са једним комјутером долази се до презентовања група. Када једна група заврши са извештавањем, преко презентације појављују се питања за друге групе у вези са том облашћу. На овај начин, одмах након извештавања група, добија се повратна информација о томе како су ученици усвојили и разумели садржаје.



(Слика 8)

*Гледање филма 2*

Након разговора ученици се поново мотивишу кроз гледање филма који говори о томе како Београд данас изгледа. (Слика 9) Као и претходни, и овај филм рађен је у 3д анимацији, што даје целовит утисак код ученика.



(Слика 9)

*Разговор о филму*

Након гледања филма разговарамо са ученицима постављајући им следећа питања:

Како вам се допао овај филм? Зашто? Које грађевине си препознао у филму? Које су сличности и разлике у изгледу града некад и сад?

ЗАВРШНИ ДЕО ЧАСА

*Игра Асоцијација*

Ученике полако уводимо у завршницу часа тако што решавамо асоцијацију. Ова игра повезује садржаје, ученици су активни, подстичу се на размишљање, функционално повезивање знања. Такође, развијамо и такмичарски дух, али и сарадњу ученика. Ученици се поделе у четири групе. Свака група наизменично отвара поље. Након тога могу да погађају решење колоне или коначно решење. (Слика 10)

\*На исти начин ради се и у учионици са једним комјутером.



(Слика 10)



## Занимљиви задаци

На самом крају часа отварамо поље Занимљиви задаци. (Слика 11) Овде ученици могу погледати задатке које могу радити на следећим часовима Српског језика и Ликовне културе или као домаћи задаци, чиме уводимо ученике у интегративну наставу.



(Слика 11)

## Разговор о утисцима

Разговарамо са ученицима о њиховим утисцима. Ученици истичу најзанимљивије делове часа.

## ЛИТЕРАТУРА

1. В. Банђур и Ж. Лазаревић: *Методика наставе природе и друштва*, Учитељски факултет, Јагодина, 2001.
2. В. Банђур и С. Благданић: *Практикум из методике наставе природе и друштва*, Учитељски факултет, Београд, 2004.
3. Д. Мандић и М. Ристић, *Практикум из Образовне технологије*, Медиаграф, Београд, 2006.
4. Дечја илустрирана енциклопедија, *Средњи век*, Књига комерц, Београд, 2005.
5. Енциклопедија Свезнање, *Витезови*, Политикин Забавник, Књига комерц, Београд, 2006.
6. Енциклопедија Свезнање, *Свет писмености*, Књига комерц, Београд, 2006.

7. Жељко Здравковић, *Belgrade & Google Earth project*, Туристичка организација Београда, Београд, 2011. <http://www.youtube.com/watch?v=LZVHZut7WGs>
8. Марко Радосављевић, *Најкрасније место од давнина*- анимирани филм, Туристичка организација Београда, Београд, 2003. <http://www.youtube.com/watch?v=QyV8hvUnUbw>